

Íslensku jólasveinarnir/ Les treize Pères Noël islandais

Segja vil ég sögu
af sveinunum þeim,
sem brugðu sér hér forðum
á bæina heim.

Þeir uppi á fjöllum sáust,
- eins og margur veit, -
í langri halarófu
á leið niður í sveit.

Grýla var þeirra móðir
og gaf þeim tröllamjólk,
en pabbinn Leppalúði,
- það var leiðindafólk.

Þeir jólasveinar nefndust,
- um jólin birtust þeir.
Og einn og einn þeir komu,
en aldrei tveir og tveir.

Þeir voru þrettán
þessir heiðursmenn,
sem ekki vildu ónáða
allir í senn.

Að dyrunum þeir læddust
og drógu lokuna úr.
Og einna helst þeir leituðu
í eldhús og búr.

Lævísir á svipinn
þeir leyndust hér og þar,
til óknyttanna vísir,
ef enginn nærri var.

Og eins, þó einhver sæi,
var ekki hikað við
að hrekkja fólk - og trufla
þess heimilisfrið.

J'aimerais vous raconter l'histoire
de certains vilains farceurs
qui autre fois
venaient visiter nos fermes.

On les repérait sur la montagne
- comme beaucoup le savent-
en file indienne descendant
vers nos campagnes.

Grýla leur mère,
les nourrissait, au lait de troll
et Leppalúði leur père,
était un être odieux.

On les appelle les pères Noël
car à Noël ils apparaissaient
l'un après l'autre
mais jamais deux par deux.

Ils étaient au nombre de treize
ces chenapans
et chacun à leur tour
venait nous taquiner.

Ils se faufilaient vers les portes
qu'ils déverrouillaient
et se glissaient de préférence
dans les celliers et les cuisines.

De regard malicieux
ils se cachaient dans les recoins
en attendant de nous jouer
un mauvais tour.

Et même démasqués
ils ne se gênaient pas
pour perturber
notre tranquillité.

Stekkjastaur kom fyrstur,
stinnur eins og tré.
Hann laumaðist í fjárhúsin
og lék á bóndans fé.

Hann vildi sjúga ærnar,
- þá var þeim ekki um sel,
því greyið hafði staurfætur,
- það gekk nú ekki vel.

Giljagaur var annar,
með gráa hausinn sinn.
- Hann skreið ofan úr gili
og skauzt í fjósið inn.

Hann faldi sig í básunum
og froðunni stal,
meðan fjósakonan átti
við fjósamanninn tal.

Stúfur hét sá þriðji
stubburinn sá.
Hann krækti sér í pönnu,
þegar kostur var á.

Hann hljóp með hana í burtu
og hirti agnirnar,
sem brunnu stundum fastar
við barminn hér og þar.

Sá fjórði, Þvörusleikir,
var fjarskalega mjór.
Og ósköp varð hann glaður,
þegar eldabuskan fór.

Þá þaut hann eins og elding
og þvöruna greip,
og hélt með báðum höndum,
því hún var stundum sleip.

Le premier arrivé Piquet-d 'enclos
raide comme une manche de balais
se faufilait dans la bergerie
parmi les moutons.

Il voulait boire le lait des brebis
mais elles n'appréciaient pas
car le pauvre raide comme un piquet
-était bien maladroit.

Grimpeur, le second
avec la mine grisâtre
de fond de gorges
rampait jusqu'à l'étable.

Dans les stalles il se cachait
et tandis que la laitière
bavardait avec le vacher
Il déroba la crème du lait.

Courtes-Pattes, le troisième
ce petit bonhomme
attrapait les poêles
à la première occasion.

Il se sauvait avec son butin
et raclait les restes brûlés
collés ici et là
sur les bords.

Le quatrième, Lèche-louches
maigre comme un clou
guettait le départ
de la cuisinière.

Vif comme l'éclair
il attrapait la louche
et s'enfuyait
la tenant fort entre ses mains.

Sá fimmti, Pottaskefill,
var skrítið kuldastrá.

- Þegar börnin fengu skófir
hann barði dyrnar á.

Þau ruku' upp, til að gá að
hvort gestur væri á ferð.

Þá flýtti' ann sér að pottinum
og fékk sér góðan verð.

Sá sjötti, Askasleikir,
var alveg dæmalaus. -

Hann fram undan rúmunum
rak sinn ljóta haus.

Þegar fólkið setti askana
fyrir kött og hund,
hann slunginn var að ná þeim
og sleikja á ýmsa lund.

Sjöundi var Hurðaskellir,
- sá var nokkuð klúr,
ef fólkið vildi í rökrinu
fá sér vænan dúr.

Hann var ekki sérlega
hnugginn yfir því,
þó harkalega marraði
hjörunum í.

Skyrjarmur, sá áttundi,
var skelfilegt naut.

Hann hlemminn o' n af sánum
með hnefanum braut.

Svo hámaði hann í sig
og yfir matnum gein,
unz stóð hann á blístri
og stundi og hrein.

Le cinquième Gratte-gamelles
était un drôle de freluquet.

Quand les enfants avaient droit aux gratons,
il frappait à la porte.

Les petits se dépechaient alors
voir qui était là,
il en profitait pour courir
vers les casseroles et manger à sa faim.

Le sixième Pique-assiette
absolument grotesque
quand il sortait sa tête affreuse
de dessous les lits.

Quand les gens donnaient leurs restes
aux chiens et aux chats
le gros malin, il les chapardait
sans se faire remarquer.

Le septième, Claque-portes
était espiègle
quand les gens
voulaient faire la sieste.

Il prenait un malin plaisir
à faire grincer
Les portes.

Barrique à skyr, le huitième
fort comme un taureau.
cassait le couvercle des tonneaux.

Planté devant son festin
il se goinfrait
jusqu'à s'exploser le ventre
gémissant et grognant de plaisir.

Níundi var Bjúgnakrækir,
brögðóttur og snar.
Hann hentist upp í rjáfrin
og hnuplaði þar.

Á eldhúsbíta sat hann
í sóti og reyk
og át þar hangið bjúga,
sem engan sveik.

Tíundi var Gluggagægir,
grályndur mann,
sem laumaðist á skjáinn
og leit inn um hann.

Ef eitthvað var þar inni
álitlegt að sjá,
hann oftast nær seinna
í það reyndi að ná.

Ellefti var Gáttaþefur,
- aldrei fékk sá kvef,
og hafði þó svo hlálegt
og heljarstórt nef.

Hann ilm af laufabrauði
upp á heiðar fann,
og léttur, eins og reykur,
á lyktina rann.

Ketkrókur, sá tólfsti,
kunni á ýmsu lag. -
Hann þrammaði í sveitina
á Þorláksmessudag.

Hann krækti sér í tutlu,
þegar kostur var á.
En stundum reyndist stuttur
staturinn hans þá.

Neuvième, Croche-saucisse
rusé et rapide
grimpait sous les toits
pour commettre ses méfaits.

Assis sur la poutre
dans la fumée et la suie
il mangeait la saucisse
au goût unique.

Dixième, Lorgne-fenêtres
sournois
se collait à la fenêtre
pour espionner.

Si quelque chose
à l'intérieur l'attirait
il revenait plus tard
pour le récupérer.

Onzième, Renifle-portes
n'était jamais enrhumé
malgré un nez
énorme et burlesque.

Il sentait le pain de dentelle
depuis les collines
et léger comme l'air
se laissait guider par l'odeur.

Croche-viande, le douzième
plutôt ingénieux,
descendait vers la vallée
le jour de saint Þorlákur.

Malgré son petit crochet
Il parvenait à piquer
un bout de viande
dès que l'occasion se présentait.

Prettáandi var Kertasníkir,
- þá var tíðin köld,
ef ekki kom hann síðastur
á aðfangadagskvöld.

Hann elti litlu börnin
sem brostu, glöð og fin,
og trítluðu um bæirn
með tólgarkertin sín

Á sjálfa jólanóttina,
- sagan hermir frá, -
á strák sínum þeir sátu
og störfðu ljósín á.

Svo tándust þeir í burtu,
- það tók þá frost og snjór.
Á þrettándanum síðasti
sveinstaulinn fór.

Fyrir löngu á fjöllunum
er fennt í þeirra slóð.
- En minningarnar breytast
í myndir og ljóð.

Jóhannes úr Kötlum: Jólasveinarnir

Le treizième, Mendiant-chandelles
au réveillon de Noël
il fallait un terrible blizzard
pour ne pas le rencontrer.

Il poursuivait les enfants
endimanchés, chandelle à la main
Qui trottaient ici et là
dans la maison.

La nuit de Noël
- d'après les légendes -
Ils se réunissaient, assis par terre
Pour admirer les illuminations.

Puis un par un ils partaient
dans le froid, sous la neige.
Et la treizième nuit après Noël
le dernier s'en allait.

En montagne, il y a bien longtemps
que leurs traces se sont effacés sous la neige
-Et depuis leur souvenirs revivent
dans la poésie et les images

